

1. De plăcere. E motivul cel mai important. Cititul nu e o corvoadă, nu e o activitate care trebuie bifată pentru că te bate cineva la cap sau pentru că vine examenul și n-ai încotro. Literatura e, în fond, divertisment, a citi o carte poate fi cel puțin la fel de amuzant cu a urmări un film sau cu a privi un serial la TV. Dacă n-ați mai citit de mult și Dostoievski vi se pare o corvoadă, începeți cu o carte ușor abordabilă, un thriller, un roman de aventuri, un policiar.

2. Pentru că lectura dezvoltă vocabularul. Aceasta e, de la clasa a cincea încolo, o propoziție-reflex, toți școlerii o știu. Dar e un fapt adevărat: cărțile sunt o școală și un teren de antrenament grozav. Nimeni nu va trece peste nivelul fondului lexical de bază al limbii române, peste exprimările și noțiunile strict utilitare, fără ajutorul unei cărți. Și nimeni nu va stăpâni cum trebuie gramatica dacă și-o va exersa doar la colțul străzii.

3. Pentru că cititul dezvoltă cultura generală. E, iarăși, o frază pe care elevii mi-o recitau cu ochii închiși. Nu știu dacă îi pricepeau pe deplin înțelesul, însă știau să o recite foarte bine. Profesorilor le place să audă, din când în când, că lectura dezvoltă vocabularul și că aceasta face bine culturii generale. Le dă, cred, sentimentul că își fac datoria. Însă, chiar așa e: cultura generală are, de pe urma cărților, mult de câștigat.

Țin minte că în școala generală eram premiant absolut la geografie și la istorie, deși nu deschideam aproape niciodată manualele. Secretul meu? Dopaj intens cu Jules Verne (geografie) și cu Alexandre Dumas (istorie).

Desigur, aici e și o capcană. Mulți scriitori nu urmează întocmai tratatele de istorie și de geografie, își construiesc, mai degrabă, geografi și istorii libertine, după nevoile propriilor ficțiuni. Literatura n-a fost obligată niciodată să concureze precizia științelor naturale. Însă, în mare, datele mele despre cursul Nilului sau despre domnia lui Ludovic al XIV-lea, culese din romanele celor doi francezi, s-au dovedit exacte și folositoare pentru a epata.

4. Pentru că e necesar. Argumentul utilitar prinde tot mai mult teren, în ziua de azi, când încă din primele clase copiii s-au obișnuit să se blocheze în întrebarea: asta la ce-mi folosește? Am fost invitat recent la un program „[Lecția de citire](#)” unde acesta a fost cel mai vehiculat argument: dacă nu citești, nu promovezi examenele, nu vă găsiți un job bun, nu câștigați un salariu mai mare. Un fost absolvent al liceului unde s-a desfășurat programul a ridicat în slăvi cărțile de dezvoltare personală, care i-au schimbat perspectiva asupra vieții și care l-au condus, în cele din urmă, spre un job bănos.

E un argument bun, însă legătura dintre deprinderea de a citi și un salariu mai mare nu cred că e una directă. Cât despre cărțile de dezvoltare personală, mă tem că, dacă nimeresc pe un fond slab și peste o cultură precară, ele dau naștere unor mici talibani fără cauză religioasă. Dar, într-adevăr, cititul unor lucrări de specialitate poate fi necesar, în mod punctual, pentru a lua un examen sau pentru a promova în funcție și, per ansamblu, cititul unor opere literare vă va dezvolta spiritul analitic și vă va înzestra cu un plus de eleganță în gândire. Nu e, în meseriile pragmatice, o condițiesine qua non, însă e un avantaj care face diferența.

5. Pentru că timpul pe care-l petreceți citind este câștigat, și nu pierdut. Când luați o carte în mână, nu o faceți deoarece „suntem obosiți și vrem să ne treacă vremea ușor” sau pentru că „avem nevoie de ceva simplu, să nu ne solicite creierul”. Paradoxal, cititul poate fi o activitate deopotrivă plăcută și odihnitoare, însă cei mai mulți oameni asociază cele două calități cu serialele ușurele de la TV. De pe urma telenovelelor în general nu rămâneți cu nimic; de pe urma cărților, de cele mai multe ori, lipsa oricărui câștig este exclusă.

(va urma partea a doua)

Autor: Catalin Sturza

Sursa: catalinsturza.ro